

การพัฒนาทักษะการคูณของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน ผสม เนเปียร์สโบน โรงเรียนบ้านนาซ่าว Developing multiplication skills for primary 4 students Brain-Based Learning Management mixed with Napiersbone

นพณัฐณ์ ผิวสวัสดิ์ 1 เสาวภาคย์ วงษ์ไกร 2 อุไร มีแพง 3 E-mail: saowaphak.suw@lru.ac.th โทรศัพท์ 06-2538-5959

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์การวิจัย 1) เพื่อเปรียบเทียบการคิดคำนวณของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างก่อนกับ หลังเรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน ผสม เนเปียร์สโบน 2) เพื่อเปรียบเทียบการคิดคำนวณของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างหลังเรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน ผสม เนเปียร์สโบน กับเกณฑ์คะแนนร้อยละ 60 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน ผสม เนเปียร์ สโบน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัย คือ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านนาซ่าว ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 29 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบทดสอบเรื่องการคูณ ความเชื่อมั่น (Reliability) แบบสัมประสิทธิ์แอลฟามีค่า เท่ากับ 0.89 แบบวัดพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน ผสม เนเปียร์สโบน มีค่าความเชื่อมั่น (Reliability) แบบสัมประสิทธิ์แอลฟามีค่าเท่ากับ 0.91 การวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ การหาความถี่ และร้อยละ การหา ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติทีที่กลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มที่ไม่เป็นอิสระต่อกัน (Dependent samples t test สถิติทีกลุ่ม เดียวเทียบกับเกณฑ์ (One sample t test)

คำสำคัญ: ทักษะการคูณ, สูตรคูณ, เนเปียร์สโบน, ความพึงพอใจ, นักเรียน

Abstract

The objectives of this research were 1) to compare the primary 4 students' computational thinking., by Brain-Based Learning Management mixed with Napiersbone between before and after school 2) to compare the computational thinking of Primary 4 students during after leaning by Using Brain-Based Conceptual Learning Management , Napiers Bone, with 60 percent criteng 3) to study the satisfaction of Primary 4 students with the learning management according to Brain-Based Concepts Mixed Napiersbone The sample in this research were 29 students in primary 4, Ban Na Sao School, semester 1 of the academic year 2022. The tools used in the research were as follows: Multiplication test The satisfaction scale of Primary 4 students towards brain-based learning management mixed with Napiersbone. The data was analyzed using , frequency , percentage , mean , standard and t-test

Keywords: multiplication skills, multiplication table, Napiersbone, satisfaction, students

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

คณิตศาสตร์มีบทบาทสำคัญยิ่งต่อความสำเร็จในการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เนื่องจากคณิตศาสตร์ช่วยให้มนุษย์มีความคิด ริเริ่มสร้างสรรค์คิดอย่างมีเหตุผลเป็นระบบมีแบบแผนสามารถวิเคราะห์ปัญหาหรือสถานการณ์ได้อย่างรอบคอบและถี่ถ้วนช่วยให้ คาดการณ์วางแผนตัดสินใจแก้ปัญหาได้อย่างถูกต้องเหมาะสมและสามารถนำไปใช้ในชีวิตจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพนอกจากนี้ คณิตศาสตร์ยังเป็นเครื่องมือในการศึกษาด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและศาสตร์อื่น ๆ อันเป็นรากฐานในการพัฒนาทรัพยากรบุคคล ของชาติให้มีคุณภาพและพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศให้ทัดเทียมกับนานาชาติการศึกษาคณิตศาสตร์จึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาอย่าง ต่อเนื่องเพื่อให้ทันสมัยและสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจสังคมและความรู้ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่เจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว ในยุคโลกาภิวัตน์(ตัวชี้วัดและหลักสูตรแกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์.2560)

ซึ่งสภาพการจัดการเรียนการสอนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านนาช่าว พบว่านักเรียนส่วนมากขาดทักษะด้าน การคูณ เนื่องจากการแพร่ระบาดของโรควิด-19 ทำให้ 2 ปีให้หลังนี้นักเรียนได้ทำการเรียนการสอนผ่านระบบออนไลน์ทำให้ นักเรียนมี ผลการเรียนค่อนข้างต่ำ และเมื่อครูถามคำถามเกี่ยวกับการคูณหรือสูตรคูณ จะมีทั้งนักเรียนที่ตอบคำถามได้และไม่ได้ หรือตอบถูกและ ตอบผิด เมื่อตอบโดยไม่ให้ดูแม่สูตรคูณ ซึ่งเป็นผลจากการที่นักเรียนยังขาดทักษะด้านการคูณและจะส่งผลต่อไปถึงเรื่องการหาร ส่วน หนึ่งมาจากการขาดความแม่นยำในการท่องสูตรคูณ จะคิดคำนวณได้ชำได้คำตอบที่ผิดและไม่สนุกกับการเรียน และมีพฤติกรรมการติด การใช้การดูสูตรคูณจากไม้บรรทัด จากหนังสือเรียน แทนการคิดคำนวณด้วยตนเอง ซึ่งในชีวิตประจำวันนักเรียนจะไม่สามรถหาดูสูตร คูณจากไม้บรรทัดหรือดูสูตรคูณได้ ซึ่งการแก้ปัญหานี้ผู้วิจัยได้เล็งเห็นการคูณแบบเนเปียร์สโบน จะช่วยให้นักเรียนคูณตัวเลขแบบไม่ สับสนหลักและนำการท่องสูตรคูณพร้อมกัน พร้อมใส่ทำนองเพลงหรือเปลี่ยนเป็นให้ท่องเป็นรายบุคคล หรือสลับการท่องชายหญิง เพื่อกระตุ้นนักเรียน ให้ตื่นตัวในการเรียนรู้อยู่เสมอ

จากสภาพปัญหาดังกล่าวผู้วิจัย ทำหน้าที่เป็นครูฝึกสอน สาขาวิชาคณิตศาสตร์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย เห็น ปัญหาเรื่องการคูณของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จึงได้ศึกษาและหาวิธีการสอนโดยผู้วิจัยเลือกการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสมอง เป็นฐาน ผสม เนเปียร์สโบนเพื่อแก้ปัญหาการคูณ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- ้ 1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ด้านการคูณของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างก่อนกับหลัง เรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน และผสม เนเบียร์สโบน
- 2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ด้านการคูณของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างหลังเรียนกับ เกณฑ์คะแนนร้อยละ 60 โดยใช้การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน ผสม เนเปียร์สโบน
- 3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน ผสม เนเปียร์ สโบน

การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน

การนำเอาองค์ความรู้เรื่องสมองและธรรมชาติของการทำงานของสมองมาใช้ในการจัดกระบวนการให้เกิดการเรียนรู้ซึ่งได้แก่การ จัดกิจกรรมระหว่างผู้สอนและผู้เรียนการจัดสิ่งแวดล้อมการออกแบบและการใช้สื่อเพื่อทำให้เกิดการเรียนรู้ต่าง ๆ และนักเรียนสามารถ เรียนรู้ได้เต็มตามศักยภาพของสมองที่เกิดขึ้นในห้องเรียนโดยมีลำดับชั้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนที่สอดคล้อง กระบวนการทำงานของสมอง ดังนี้

- **ชั้นที่ 1 ชั้นเตรียมความพร้อม** ชั้นนี้เป็นการใช้กิจกรรมบริหารสมอง (Brain Gym) เพื่อทำให้สมองตื่นตัวพร้อมที่จะเรียนรู้ในการ เรียนรวมถึงการเคลื่อนไหวที่เหมาะสมซึ่งอาจมีการใช้เกมหรือ เพลง การเคลื่อนไหวของร่างกายประกอบขณะทำกิจกรรมการเรียนรู้
- **ชั้นที่ 2 ชั้นนำเสนอความรู้** ชั้นนี้เป็นการสอนที่เปิดโอกาสให้นักเรียนทุกคนได้เรียนรู้อย่างมี คุณภาพโดยนำเสนอความรู้ใหม่ผ่าน สื่อการเรียนรู้ที่น่าสนใจ ได้แก่ สื่อของจริง บัตรภาพ บัตรตัวเลข บทเพลง
- **ชั้นที่ 3 ชั้นลงมือเรียนรู้** ชั้นนี้เป็นการให้นักเรียนได้ลงมือฝึกทำด้วยกิจกรรมต่าง ๆ ได้แก่ พานักเรียนไปเรียนรู้จากของจริงให้ นักเรียนลงมือเรียนรู้จากสื่อที่ครูจัดเตรียมให้ทำแบบฝึกทักษะ
- **ชั้นที่ 4 ชั้นส^รุปความรู้** ชั้นนี้เป็นการนำประสบการณ์ทั้งหมดจากการเรียนรู้ของนักเรียนมาสรุปรวบยอดความรู้ความคิดรวบ ยอดด้วยการพูดหรือการเขียน

O Resourch Conference

การประชุมวิชาการระดับชาติ ราชภัฏเลยวิชาการ ครั้งที่ 9 ประจำปี พ.ศ. 2566 "งานวิจัยเชิงพื้นที่เพื่อยกระดับเศรษฐกิจมูลค่าสูงของชุมชน"

ชั้นที่ 5 ชั้นประยุกต์ใช้ความรู้ ชั้นนี้เป็นชั้นที่ครูมอบหมายให้นักเรียนทำเดี่ยวหรือกลุ่มโดยให้นำความรู้ที่มีอยู่ไปประยุกต์ใช้ สร้างสรรค์ชิ้นงานที่ครูมอบหมายให้และแก้ปัญหาจากสถานการณ์ที่ครูสร้างขึ้นปัญหาใหม่ ๆ ที่แตกต่างจากเดิมหรือขยายความรู้ไปใช้ ใน สถานการณ์ปัญหาที่เกิดขึ้นในชีวิตจริง

แท่งคำนวณของเนเปียร์ (Napier's bone)

การคูณแบบแท่งเนเปียร์กระดูกนาเปียร์ มีชื่อเรียกหลายชื่อ เช่น แท่งคำนวณของนาเปียร์มีลักษณะเหมือนตารางสูตรคูณ เป็น แท่งสี่เหลี่ยมผืนผ้ายาว ๆ ตีเส้นเป็นตารางคำนวณหลาย ๆ แท่งโดยแต่ละแท่งจะแบ่งเป็นช่องสี่เหลี่ยมจัตุรัสมีขนาดและจำนวนเท่ากับที่ ปรากฏบนขอบกระดานและมีการแบ่งช่องย่อยออกเป็น 9 ช่องเท่า ๆ กันช่องสี่เหลี่ยมจัตุรัสแต่ละช่องจะถูกแบ่งออกเป็น 2 ช่องด้วย เส้นทแยงมุมยกเว้นช่องบนสุดที่ยังเป็นช่องเดียวและมีตัวเลขเดี่ยว 1 ถึง 9 ประจำอยู่ช่องถัดลงมามีตัวเลขที่มีค่าเป็นสองเท่า สามเท่า สี่ เท่า จนถึงเก้าเท่าของตัวเลขที่อยู่ช่องบนสุดตามลำดับโดยตัวเลขแต่ละตัวของผลลัพธ์ที่เป็นสองเท่า สามเท่า สี่เท่าจนถึงเก้าเท่าจะถูก เขียนแยกกันอยู่เมื่อต้องการผลลัพธ์ก็จะหยิบแท่งที่ใช้ระบุตัวเลขแต่ละหลักมาอ่านกับแท่นดรรชนี (Index) ที่มีตัวเลข 0-9 ก็จะได้ คำตอบ

วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากร / กลุ่มตัวอย่าง

1. กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านนาซ่าว ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 29 คน ขอบเขตด้านเนื้อหา เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นเนื้อหาเรื่องการคูณ ขอบเขตด้านตัวแปร ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่

ตัวแปรต้น คือ การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน ผสม เนเปียร์สโบน

ตัวแปรตาม คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ด้านการคูณและความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตาม แนวคิดสมองเป็นฐาน ผสม เนเปียร์สโบน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยกำหนดเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ซึ่งแยกออกเป็นประเภทเครื่องมือ 3 ชนิด ดังนี้

- 2.1 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การคูณสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
- 2.2 แบบวัดความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน ผสม เน เปียร์สโบน
- 2.3 แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน ผสม เนเปียร์สโบน กลุ่มสาระการเรียนรู้ คณิตศาสตร์ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 8 แผน ๆ ละ 1 ชั่วโมง รวม 8 ชั่วโมง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยเก็บข้อมูลในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 โดยทดลอง จำนวน 8 ชั่วโมง ในเวลาที่ทำการสอน ตามปกติ

- 1. ผู้วิจัยได้ทำความเข้าใจกับนักเรียนและเกี่ยวกับชั้นตอนการจัดการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็น ฐาน ผสม เนเปียร์สโบนและผู้วิจัยได้ทำการทดสอบก่อนเรียน (Pre-test)
- 2. ทำการทดลองโดยใช้การจัดการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน ผสม เนเปียร์สโบน ทั้งหมด 8 ชั่วโมง
- 3. หลังจากสิ้นสุดการทดลองการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน ผสม เนเปียร์สโบน ทั้งหมด 8 ชั่วโมง แล้วผู้วิจัย ได้ทำการทดสอบหลังเรียน (Post-test) กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างอีกครั้งหนึ่ง
 - 4. เก็บรวบรวมข้อมูลแล้วนำไปวิเคราะห์ผลตามวิธีการทางสถิติต่อไป

ชั้นตอนการสร้างเครื่องมือวิจัย

- แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การคูณ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 10 ข้อ และ แบบอัตนัย จำนวน 5 ข้อ มีชั้นตอนการสร้าง ดังนี้
 - 1.1 ศึกษาหลักการทฤษฎีจากเอกสารและตำราที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบทดสอบ วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- 1.2 วิเคราะห์จุดประสงค์และเนื้อหา เพื่อสร้างแบบวัดความสามารถในการคูณเป็น แบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือกจำนวน 15 ข้อ และแบบอัตนัยจำนวน 7 ข้อโดยมีรายละเอียด ดังนี้

แบบทดสอบข้อที่	เนื้อหา
1-3	ความหมายของการคูณและการหาผลคูณและสมบัติของการคูณ
4-6	สมบัติของการคูณ การคูณด้วยจำนวนที่ลงท้ายด้วยศูนย์หรือหนึ่ง
7-11	การคูณจำนวน 1 หลัก กับจำนวนมากกว่า 4 หลัก
12-15	การคูณจำนวนมากกว่า 1 หลัก กับจำนวนมากกว่า 2 หลัก

ตารางที่ 2 วิเคราะห์จุดประสงค์และเนื้อหาเพื่อสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การคูณ ตอนที่ 2 แบบ อัตนัย

แบบทดสอบข้อที่	เนื้อหา
1-3	การคูณจำนวน 3 หลักกับ จำนวน 2 หลัก
4-7	การคูณจำนวนที่มีมากกว่าสองหลักกับจำนวนที่มากกว่าสองหลัก

1.3 สร้างแบบวัดความสามารถด้านการคูณตามโครงสร้างและรูปแบบที่กำหนดจากกาวิเคราะห์จุดประสงค์และเนื้อหา

1.4 นำแบบทดสอบไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างและเนื้อหา เพื่อหาค่าความ สอดคล้อง (IOC) ในด้านจุดประสงค์การใช้ภาษาที่ชัดเจน ระดับ ความยากง่ายมีความเหมาะสมกับวัยและสามารถใช้วัดความรู้ได้จริง โดยให้ผู้เชี่ยวชาญประเมิน 3 ระดับ

ค^{*}ะแนน +1 หมายถึง แน่ในว่าแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการคูณ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน ผสม เนเปียร์สโบน สอดคล้องกับวัตถุประสงค์

คะแนน 0 หมายถึง ไม่แน่ในว่าแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการคูณ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน ผสม เนเปียร์สโบน สอดคล้องกับวัตถุประสงค์

คะแนน +1 หมายถึง แน่ในว่าแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการคูณ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน ผสม เนเปียร์สโบน ไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์

- 1.5 นำแบบทดสอบไปปรับปรุงแก้ไข ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญประเมิน นำมา เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อ ตรวจสอบความเหมาะสมอีกครั้งแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ
- 1.6 นำแบบทดสอบไปทดลองกับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมายชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านนาซ่าว เรื่องการคูณ จำนวน 24 คน เพื่อวิเคราะห์คุณภาพของข้อสอบหาค่าความยากง่าย (p) และค่าอานาจจำแนก (r) ของแบบวัดความสามารถด้านการ คูณ
- 1.7 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การคูณ ตอนที่ 1 จำนวน 10 ข้อ และตอนที่ 2 จำนวน 5 ข้อ จัดพิมพ์เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มเป้าหมายต่อไป
- 2. แบบวัดความพึงพ^อใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน ผสม เน เปียร์สโบน มีชั้นตอนการสร้าง ดังนี้
 - 2.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างมาตรวัดเจตคติตามวิธีของลิเคอร์ท
- 2.2 สร้างมาตรวัดเจตคติที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน ผสม เนเปียร์สโบนจำนวน 6 ข้อ เป็นแบบมาตราส่วน (Rating scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด แล้วสร้างข้อความให้ครอบคลุมเจตคติเด็กชั้นประถมศึกษา ปีที่ 4 ที่มีการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน ผสม เนเปียร์สโบน
- 2.3 นำมาตรวัดเจตคติตมีต่อการเรียนแบบเทคนิคการท่องจำแม่สูตรคูณและสื่อประสมที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ ปรึกษา เพื่อพิจารณาความถูกต้องของเนื้อหา สำนวนภาษาของข้อความ แล้วจึงนำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ
- 3. แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน ผสม เนเปียร์สโบน กลุ่มสาระการเรียนรู้ คณิตศาสตร์ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีชั้นตอนการสร้างดังนี้
- 3.1 ศึกษาหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เพื่อเป็นแนวทางในการ กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ และการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน ผสม เนเปียร์สโบน กลุ่มสาระการ เรียนรู้คณิตศาสตร์ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

การประชุมวิชาการระดับชาติ ราชภัฏเลยวิชาการ ครั้งที่ 9 ประจำปี พ.ศ. 2566 "งานวิจัยเชิงพื้นที่เพื่อยกระดับเศรษฐกิจมูลค่าสูงของชุมชน"

- 3.2 วิเคราะห์สาระการเรียนรู้ เรื่อง การคูณสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จากหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระ การเรียนรู้คณิตศาสตร์
 - 3.3 กำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังที่ต้องการวัดให้ครอบคลุมเนื้อหาและพฤติกรรมที่ต้องการวัดเพื่อสร้างแบบทดสอบ
- 3.4 สร้างแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน ผสม เนเปียร์สโบน กลุ่มสาระการ เรียนรู้คณิตศาสตร์ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 8 แผน ๆ ละ 1 ชั่วโมง รวม 8 ชั่วโมง ตามตารางดังนี้

ตารางที่ 3 แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน ผสม เนเปียร์สโบน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่	ชื่อแผน	เวลา (ชั่วโมง)
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1	เตรียมความพร้อมเรื่องการคูณและความหายของการคูณ	จำนวน 1 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2	การคูณจำนวน 1 หลักกับจำนวนมากกว่า 4 หลัก	จำนวน 1 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3	การคูณจำนวน 2 หลักกับจำนวน 3 หลัก (1)	จำนวน 1 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4	การคูณจำนวน 2 หลักกับจำนวน 3 หลัก (2)	จำนวน 1 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5	การคูณจำนวนมากกว่า 2 หลัก กับจำนวนมากกว่า 2 หลัก (1)	จำนวน 1 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6	การคูณจำนวนมากกว่า 2 หลัก กับจำนวนมากกว่า 2 หลัก (2)	จำนวน 1 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7	การคูณจำนวนมากกว่า 2 หลัก กับจำนวนมากกว่า 2 หลัก (3)	จำนวน 1 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8	กิจกรรมการคูณเนเปียร์สโบนและแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์	จำนวน 1 ชั่วโมง
	ทางการเรียน เรื่อง การคูณ	
	รวม	จำนวน 8 ชั่วโมง

- 3.5 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้ว เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิจัยเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและ ความสอดคล้องของเนื้อหา จุดประสงค์ กิจกรรม การวัดและประเมินผล
 - 3.6 แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขซึ่งมีข้อเสนอแนะ
 - 3.7 นำแผนการจัดการเรียนรู้เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความถูกต้องผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน
- 3.8 นำแบบทดสอบปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญชุดเดิมที่ตรวจสอบชุดกิจกรรมการเรียนรู้พิจารณาใช้เกณฑ์ ประเมินของลิเคอร์ท ตามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ (2541 : 167)
- 3.9 นำคะแนนที่ได้จากการประเมินคุณภาพและความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน นำมาหาค่าเฉลี่ยไปเทียบกับเกณฑ์ของ บุญชม ศรีสะอาด (2545 : 102-103) ผลการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้โดยรูปแบบโมเดล ซิปปา ของผู้เชี่ยวชาญโดยจะต้องมีเกณฑ์ค่าเฉลี่ยที่ยอมรับได้ตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไปผลการประเมินพบว่าแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทั้ง 2แผนมีความเหมาะสมระดับดีมาก ($\overline{\mathbf{X}} = 4.69, \mathbf{S.D.} = 0.23$) สามารถนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้
- 3.10 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ทดลองใช้แล้วมาปรับปรุงแก้ไข แล้วพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปทดลองจริงกับ กลุ่มตัวอย่าง

รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง โดยมีแบบแผนการทดลอง คือ การทดลองกับกลุ่มเป้าหมายและมีการทดสอบก่อน เรียนและหลังเรียน (One – group pretest – posttest design)

รูปแบบ

Group	Pretest	Treatment	Posttest
А	01	X	O2
		Time	→

เมื่อกำหนดให้

- A แทน กลุ่มตัวอย่าง
- 01 แทน ผลคะแนนก่อนเรียนแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การคูณ
- O2 แทน ผลคะแนนหลังเรียนแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การคูณ
- X แทน การจัดการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน ผสม เนเปียร์สโบน

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ใช้กลุ่มเป้าหมายคือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านนาซ่าว อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย จำนวน 29 คน ผู้วิจัยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

- 1. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาส[์]ตร์ด้านการคูณของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างก่อนกับหลังเรียน โดยใช้การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน และผสม เนเปียร์สโบน
- 2. เปรียบเทียบผ^{ู้}ลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ด้านการคูณของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างหลังเรียนกับ เกณฑ์คะแนนร้อยละ 60 โดยใช้การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน ผสม เนเปียร์สโบน
- 3. วิเคราะห์ค่าความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน ผสม เนเปียร์ สโบน

ผลการวิจัย

ตารางที่ 4 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ด้านการคูณของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างก่อนกับ หลังเรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน และผสม เนเปียร์สโบน

การทดสอบ	\overline{X}	SD	$\sum D$	\overline{D}	SD	t-test	sig.
ก่อนเรียน	3.52	2.18	262	9.03	2.77	17.56*	.0000
หลังเรียน	12.55	2.65					

^{*}p-value < .05

จากตารางที่ 4 แสดงผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ด้านการคูณของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปี ที่ 4 ระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน และผสมเนเปียร์สโบน พบว่า ผลการทดสอบ ก่อนเรียนละหลังเรียน มีคะแนนเฉลี่ย 3.52 และ 12.55 ตามลำดับ และเมื่อเปรียบเทียบคะแนนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่า คะแนนสอบหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 5 แสดงผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ด้านการคูณของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระหว่าง หลังเรียนกับเกณฑ์คะแนนร้อยละ 60 โดยใช้การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน ผสม เนเปียร์สโบน

การทดสอบ	n	คะแนนเต็ม	\overline{X}	SD	% of Mean	t-test	sig.
หลังเรียน	29	20	12.55	2.65	62.76	1.12*	0.1362

^{*}p-value < .05

จากตารางที่ 5 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ด้านการคูณของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างหลังเรียนกับเกณฑ์คะแนนร้อยละ 60 โดยใช้การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน ผสม เนเปียร์สโบน พบว่า การ ทดสอบหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 12.25 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 62.76 และเมื่อเปรียบเทียบ กับเกณฑ์กับคะแนนสอบหลังเรียนของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สรุปได้ว่า คะแนนสอบหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 60 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 6 ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน ผสม เน เปียร์สโบน

รายการ	\overline{X}	SD	ระดับความพึงพอใจ
1) จัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน ผสม เนเปียร์สโบนมีความชัดเจน	4.19	0.70	มาก
2) เทคนิคการคูณเนเปียร์สโบน	4.23	0.72	มาก
ช่วยให้เรียนรู้ได้อย่างรวดเร็ว			
3) จัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน ผสม เนเปียร์สโบน ช่วยให้เข้าใจเนื้อหา	4.53	0.68	มากที่สุด
ของบทเรียนมากขึ้น			
4) เทคนิคการคูณเนเปียร์สโบนนำไปใช้ได้จริง	4.67	0.66	มากที่สุด
5) การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน ผสม เนเปียร์สโบน ช่วยเป็นวิธีการ	4.26	0.63	มาก
เรียนที่น่าสนใจ			
6) นักเรียนเรียนอย่างมีความสุข	4.52	0.77	มากที่สุด

การประชุมวิชาการระดับชาติ ราชภัฏเลยวิชาการ ครั้งที่ 9 ประจำปี พ.ศ. 2566 "งานวิจัยเชิงพื้นที่เพื่อยกระดับเศรษฐกิจมูลค่าสูงของชุมชน"

ภาพรวม 4.40 0.69

จากตารางที่ 6 แสดงผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อผลการศึกษาความพึงพอใจของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน ผสม เนเปียร์สโบน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}=4.40,SD=0.69$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ข้อที่ 4 เทคนิคการคูณเนเปียร์สโบนนำไปใช้ได้ จริง $\overline{X}=4.67,SD=0.66$) รองลงมา คือ ข้อที่ 3 จัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน ผสม เนเปียร์สโบน ช่วยให้เข้าใจเนื้อหา ของบทเรียนมากขึ้น ($\overline{X}=4.53,SD=0.68$ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ข้อที่ 1 จัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน ผสม เนเปียร์สโบนมีความซัดเจน ($\overline{X}=4.19,SD=0.70$) ความเชื่อมั่น (Reliability) แบบสัมประสิทธิ์แอลฟามีค่าเท่ากับ 0.91

สรุปผลการวิจัย

- 1. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ด้านการคูณของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างก่อน เรียนกับหลังเรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน และผสม เนเปียร์สโบน พบว่า พบว่า คะแนนสอบหลังเรียนของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
- 2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ด้านการคูณของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างหลัง เรียนกับเกณฑ์คะแนนร้อยละ 60 พบว่า หลังเรียนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 12.25 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 62.76 และเมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ สรุปได้ว่า คะแนนสอบหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 60 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
- 3. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน ผสม เนเปียร์สโบน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา เป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ข้อที่ 4 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ข้อที่ 1 ความเชื่อมั่น แบบสัมประสิทธิ์แอลฟามีค่า เท่ากับ 0.91

อภิปรายผล

- 1. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ด้านการคูณของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างก่อน เรียนกับหลังเรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน และผสม เนเปียร์สโบน พบว่า ผลการทดสอบก่อนเรียนละหลัง เรียน มีคะแนนเฉลี่ย 3.52 และ 12.55 ตามลำดับ และเมื่อเปรียบเทียบคะแนนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่า คะแนนสอบ หลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการจัดการ เรียนรู้ที่เป็นการใช้สมองเป็นฐานเกี่ยวกับชีวิตประจำวันทำให้นักเรียนเข้าใจง่ายและทำให้เกิดความสนใจที่จะเรียนรู้เพราะสามารถ นำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ผสมกับเทคนิคการคูณ เนเปียร์สโบนและการท่องสูตรคูณที่ใส่ทำนองการแรพทำให้นักเรียนเกิดความ สนุกสนานในการเรียน
- 2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ด้านการคูณของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างหลัง เรียนกับเกณฑ์คะแนนร้อยละ 60 โดยใช้การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน ผสม เนเปียร์สโบน พบว่า การทดสอบหลังเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 12.25 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 62.76 และเมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์กับ คะแนนสอบหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สรุปได้ว่าคะแนนสอบหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สูงกว่า เกณฑ์ร้อยละ 60 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานข้อที่ 2
- 3. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน ผสม เนเปียร์สโบน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา เป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ข้อที่ 4 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ข้อที่ 1 เชื่อมั่น (Reliability) แบบสัมประสิทธิ์แอลฟามี ค่าเท่ากับ 0.91

ข้อเสนอแนะ

- 1. ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้
- 1.1 จากการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน ผสม เนเปียร์สโบน นักเรียนมีความพึงพอใจที่ต่ำที่สุด คือ จัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน ผสม เนเปียร์สโบนมีความชัดเจน ดังนั้นครูควรปรับภาษาที่ใช้ให้เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน เพื่อให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาง่ายมากขึ้น รวมทั้งการเตรียทสื่อ การเตรียมความพร้อมของอุปกรณ์ในแค่ละคาบ

การประชุมวิชาการระดับชาติ ราชภัฏเลยวิชาการ ครั้งที่ 9 ประจำปี พ.ศ. 2566 "งานวิจัยเชิงพื้นที่เพื่อยกระดับเสรษฐกิจมูลค่าสูงของชุมชน"

1.2 การวิจัยครั้งถัดไปครูผู้สอนอาจเพิ่มสื่อที่หลากหลายเพื่อเพิ่มความสนใจของนักเรียน เช่น สื่อมัลติมีเดีย สื่อ บทเรียนสำเร็จรูป เป็นต้น

1.3 ครูสามารถนำเทคนิคการท่องสูตรคูณใส่ทำนองเพลงแรพไปประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนเพื่อกระตุ้นความ สนใจในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ เรื่องอื่น ๆ หรือระดับชั้นอื่น ๆ ได้

เอกสารอ้างอิง

Napier's bone. (2552). **แท่งคำนวณของเนเปียร์ (Napier's bone).** เข้าถึงได้จาก แท่งคำนวณของเนเปียร์ (Napier's bone): http://www.suwanpaiboon.ac.th/wbi/page/page17.htm

เว็บไซต์การเรียนรู้ประภัสรา โคตะขุน. (2559). **การจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน (Brain based Learning : BBL)**. เข้าถึงได้ จาก การจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน (Brain based Learning : BBL):

https://sites.google.com/site/prapasara/2-12

กษมา วรวรรุณ ณ อยุธย. (2543). **สมองกับการเรียนรู้.** กรุงเทพมหานคร:: ดวงกมลสมัยจำกัด,

ดร.ธนาวดี ลี้จากภัย . **ย้อนรอยอุปกรณ์คำนวณ.** สืบคั้นเมื่อ 12 ตุลาคม 2562. จาก https://www2.mtec.or.th/th/e-

magazine/admin/upload/245_39-46.pdf

บุญชม ศรีสะอาด. (2543). **การวิจัยเบื้องต้น** (พิมพ์ครั้งที่ ที่ 6). กรุงเทพ: สุวีริยาสาสน์.

ปานทอง กุลนาถศิริ. (2556). วารสาร สสวท.

ผ่องพรรณ ตรัยมงคลกูลและสุภาพ ฉัตราภรณ์. (2549). **การออกแบบการวิจัย** (พิมพ์ครั้งที่ ที่ 5).

ภัทราพร เกษสังข์. (2559). **การวิจัยทางการศึกษา.** พิมพ์ครั้งที่ 2. เลย : มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.